

P. n. Licejska knjižnica Realna tu
gimnazija

NAS GLAS

Glasiło Osrednje Zveze javnih
nameščencev in upokojencev

:: za Slovenijo v Ljubljani ::

Cena posamezne šte. 1 Din.

„NAS GLAS“ izide vsakega desetega,
dvajsetega in zadnjega v mesecu.

Celoletna naročnina . . . Din. 40.—

Polletna naročnina . . . „ 20.—

Četrletna naročnina . . . „ 10.—

Za inozemstvo je dodati poštino.

===== Oglasi po ceniku. =====

Uredništvo: Štebi Alojzija, Vič pri Ljubljani, Pod Rožnik štev. 296. Rokopisov
ne vrača, ako se ne priloži znamk. Dopise v latinici in cirilici sprejema le pod-
pisane in zadostno frankirane. Rokopise je adresirati le na urednico.

Upravišтво: Na naročila brez denarja se ne oziramo. Naročnina naj se po-
šilja po nakaznici oziroma položnici le v Ljubljano, Vodnikov trg št. 5/1. Tja
je pošiljati tudi zbirke za naš tiskovni sklad.

Izredni občni zbor

Osrednje zveze javnih nameščencev za Slovenijo

bo v nedeljo, 7. decembra t. l. ob
10. uri v salonu restavracije pri
„Levu“ na Gosposvetski cesti
v Ljubljani.

Dnevni red je bil objavljen v „Našem glasu“
štev. 32, dne 20. novembra 1924.

Spomenica O. Z.

Na podlagi sklepa širšega odbora je O.
Z. preložila predsedništvu ministrskega sve-
ta, Glavnemu Savezu in ministru dr. Gre-
gorju Žerjavu sledečo spomenico:

»Predsedništvu min. sveta v Beogradu.
Podpisana Osrednja Zveza si dovoljuje na
podlagi soglasnega sklepa širšega odbora
opozoriti predsedništvo min. sveta na bedno
stanje državnih nameščencev in upokojen-
cev, ki so ga v novejši dobi povzročile ali
pa ga bodo v bližnjem času poostrele izve-
stne činjenice.

1.) Ministrski svet je z uredbo od 8.
oktobra t. l. (Služb. Nov. br. 236, prilog
XLIX, z dne 15. oktobra t. l.) na novo ure-
dil draginjske doklade državnih upokojen-
cev.

Ta uredba ima namen vsaj nekoliko
ublažiti nevzdržno gmotno stanje onih dr-
žavnih upokojencev, ki so bili upokojeni,
predno so stopili v veljavo novi zakoni o
civilnih uradnikih in ostalih drž. uslužben-
cih, o ustroju vojske in mornarice ter o
državnem prometnem osobju.

Zvišanje osebnih draginjskih doklad, ki
je obseženo v členih 3. in 5. uredbi, pa žal
osebno za poslužitelje in zvančnike ne po-
menja nobenega poboljška, ker določa člen
1. uredbi, da pritičejo državnim upokojen-
cem in upokojenkam razen pokojnine izve-
stne osebne in rodbinske doklade, katerih
izmera je ustanovljena v naslednjih členih
uredbi, dokler pa ta uredba izrečno ne do-
loča, da obdrže ti upokojenci tudi stanarin-
sko doklado, ki jo je uvedel zadnji zakon
o draginjskih dokladah z dne 28. februarja
1922 (Služb. Nov. br. 54 z dne 10. marca
1922).

Posledica tega dejstva je, da prejema-
jo po novi uredbi služitelji in zvančniki na
skupnih mesečnih dokladah manj, kakor
so dobivali pred 1. septembrom t. l., ko za-
kon z dne 28. februarja 1922 še ni bil izpre-
menjen oziroma dopolnjen z novo uredbi.

Da je ta velika pogreška med upokoje-
nimi služitelji in zvančniki povzročila poleg
nepopisnega razočaranja še večjo bedo, ka-
kor so bili zakopani v njo ti uslužbenci pred
1. septembrom, leži na dlani.

Poleg vsega tega pa ugonablja v finan-
nem oziru takozvane »kronske penzioni-
ste« še danes dejstvo, da glede temeljnih po-
kojnin navzlic neštetim prošnjam in pred-
stavkam, ki so jih odpremljale posamezne or-
ganizacije osrednji vladi, še vedno niso iz-
enačeni z onimi upokojenci, ki prejema jo po-
kojnine v dinarjih.

2.) Če tudi je prejšnja vlada deputaci-
jam uradniških organizacij ob vsaki priliki
na polna usta obetala, da se aktivnim drž.
nameščencem v najkrajšem času izplačajo
razlike med starimi temeljnimi osebnimi pre-
jemki in med novimi osnovnimi in položaj-
nimi plačami, ki jim po odbitku dobljenih
avansov pripadajo v smislu čl. 249. zakona
o drž. nameščencih z dne 31. julija 1923 za
doba od 1. oktobra 1923 do 30. aprila 1924,
se to do danes še ni zgodilo in to kljub te-
mu, da doživljajo največjo draginjo in tiče
državni nameščenci spričo neporavnane ter-
jatve, katere eksistentnost morejo po zakonu
napram državi vsak čas uveljaviti, do
vratu v dolgovi.

Naglašamo že danes z vsem poudarkom,
da se osrednja vlada ne bo smela zadovo-
ljiti samo z naknadnim priznanjem stanarin-
ske doklade za upokojence, z izenačenjem
starih kronskih pokojnin z dinarskimi in z iz-
plačilom razlik med prejšnjimi in novimi
osebni prejemki aktivnim državnim usluž-
bencem, marveč bo morala vsled čezmerne

Dopust na — Tirolskem.

(Konec.)

Zanimiva je bila vožnja s poštnim av-
tomobilom po dolini Molltal (85.000 aK je
100 D). Kjerkoli se je avto ustavil, da odda
ali sprejme pošto, so obsuli voz šolski otroci,
da sprejmejo pošto ter jo poneso na višave,
na razne kmetije, ki vise kakor golobja gne-
zda na pobočjih. Tako opravljajo tu šolski
otroci službo — brezplačnega pismonoše.

Iz vasi »Heiligenblut« vodi lepa avto-
mobilna cesta do Glocknerhausu, o kateri
pa se da reči s turistovskega stališča, da
kvari gorsko pokrajino.

Tu sem naletel na slovensko govorico!
Bili so trije delavci, kakor so rekli, iz Fliča,
ki so popravljali cesto in zajedno tudi veran-
do v Glocknerhausu. Našel pa sem žalibog
tudi zelo nekulturne, slovenske sledove na
nekem skritem prostoru v obliki zelo ne-
spodobnih, s kredo na les načechanih verzov,
česar ne morem zamolčati.

Pozornost je vzbujalo, da je obstojala
večina turistov iz Nemcev iz Rajha ter da
so tvorili ogromno večino turistov sploh —
ženske, seveda v neizogibnih breeches-hla-
čah. Pametnejše so pač, prišedši v koč,

spremenile hlače v krilo, bilo jih je pa tudi
dosti, ki se za take »malenkosti« niso zme-
nile. Samo ob sebi umevno če, da ni bilo
nobenega vpitja, nobenega vrišča in nobe-
nega pijančevanja, kakor v naših kočah. To
moram posebno poudarjati.

Naše uradnike — planince bo interesiralo,
da so bila naša planinska pota, zlasti tako
zvana »nemška« pota, poprej — pravim po-
prej, ker sedaj tega ni več, — ne samo bolj-
še markirana, marveč tudi boljše vzdrževa-
na, nego so tirolska v obče. Zdi se mi, da je
n.-a. Alpenverein zelo odvisen od vodnikov,
ki so vsi zelo organizirani ter imajo, kakor
naravno, pekuniarni interes na tem, da ni
dobrih potov in markacij ter se pač proti-
vijo temu, ker se boje, da bi turisti potem
hodili bolj brez vodnikov. Zlasti napisov
skoraj ni nobenih.

In kakšno je življenje na Tirolskem v
obče? Lahko se reče: prijetno, a tudi drago;
sicer pa tudi poprej pred vojno ni bilo ni-
kdar po ceni, ker je vse umerjeno na tuj-
ski promet. Hotel sem n. pr. kupiti pri neki
kmetici domače platno, a sem namero opu-
stil, ker mi je imenovala zelo pretirano ceno
in ker sem se pravočasno ustrašil — naše
carinarnice na Jesenicah. Vendar pa cene
fiksni nastavljenici z lahkoto zmagujejo, ker
imajo, kakor rečeno, tako visoke plače. Se-

veda koliko časa bo to država prenesla, je
drugo vprašanje.

Za ca 100—120 D na dan si bil preskrb-
ljen z vsem; toliko te pa stane letovišče tu-
di pri nas, — če ga zmored, seveda!

A kaj pa politika? Prav nič! Tirolec v
obe sicer ne politizira veliko, a ne prikriva v
ničemer svoje nenaklonjenosti napram repu-
blici, pred vsem njenim pravim stvariteljem
in predstaviteljem — dunajskim socijalnim
demokratom. On čaka. Na kaj čaka, ni težko
uganiti, če si čul govorico priprostega ljud-
stva pred cerkvijo ob nedeljah in če si videl
povod sledove, podobe, napise, spomenike
iz — cesarske dobe. Kako dolgo mu bo pač
čakati? Da je pa vse navdušeno za kance-
larja Seipla, to je samo ob sebi umevno.

Sicer pa odklanjam načeloma med do-
pustom obravnavanje politike in branje ča-
sopisov, kar se je izkazalo kot za živce zelo
prikladno in bi bilo sploh priporočati vsake-
mu dopustniku. Slabe novice bo človek še
vedno prezgodaj izvedel.

Tako je bliskoma potekel čas in kar na-
enkra, le prezgodaj, sem se znašel zopet v
svoji ljubljanski vsakdanji »Tretmühle«.

Le še kakor v sanjah, v megleni nedo-
sežni daljavi, prihaja mi od časa do časa
v spomin moj letošnji, po prevratu pač prvi
pravi — brezplačni dopust — na Tirolskem.

podražitve vseh življenjskih potrebščin brez izjeme že sedaj pristopiti k vprašanju izdatnega povišanja draginskih doklad v obče in v to svrhu temeljito revidirati doslej veljavni zakon oziroma uredbo o draginskih dokladah.

3.) Znano je, da stopi zakon o stanovanjih z dne 30. decembra 1921 (Sl. Nov. br. 41 z dne 23. februarja 1922, prilog VII—1922) izven veljave dne 31. decembra t. l. in da bodo vsa stanovanja stavljena hišnim lastnikom na prosto razpolaganje.

Razumljivo je, da bo ta okolnost pred vsemi drugimi udarila državne nameščence in s povišanjem stanovanjskih najemščin, ki ga je s prihodnjim letom brez dvoma pričakovati, zanesla v njihove vrste popolni rušini. Državni nameščenci sicer brez pridržka priznavamo ustavno pravico do prostega razpolaganja stanovanjskih objektov njih lastnikom, opozarjamo pa osrednjo vladu na katastrofalne posledice, ki bi nastale za nas, ako ministrski svet stanovanjskemu vprašanju ne bi pravočasno posvetil vse svoje pažnje.

4.) Ponovno smo že prosili osrednjo vladu, naj upošteva draginske prilike v mestih Ljubljana in Maribor s tem, da pomakne ti dve mesti v prvi krajevni draginski razred. Potom pokrajinske uprave se je svoječasno (leta 1922) predložilo osrednji vladi vse statistično gradivo, ki je neoporečno dokazovalo, da življenjske prilike — izvzemši stanovanja — v Ljubljani in v Mariboru niso znosnejše kakor v Beogradu, Zemunu ali Sušaku. Osrednja vlada pa je žal prešla preko vseh naših preiskav in resolucij, ki so razmotrivale to vprašanje, na dnevni red.

5.) Člen 81. pravilnika o voznih olajšavah na železnicah v drž. eksploataciji, ki je bil za območje direkcije državnih železnic v Ljubljani razglašen v uradnem listu ljubljanske in mariborske okolice dne 17. t. m. pod št. 105, določa, da pripada uradnikom glavnih skupin I. in II. kategorije za železniško vožnjo I. razred, ostalim uradnikom pa II. razred. Nadalje določa člen 82. istega pravilnika, da se sme aktivni državni uslužbenec, ki mu pripada I. vozni razred, posluževati samo še II. voznega razreda, uslužbenec, ki jim pripada II. razred, pa smejo uporabljati tudi III. razred.

S tem, da je železniško ministrstvo aktivnim državnim nameščencem dovolilo pri uporabi železnic *permanentno polovično vožnjo* (čl. 69 cit. pravilnika), je bil storjen velik korak naprej. Obžalovati pa je, da so ostali upokojeanci brez te ugodnosti (čl. 75 cit. pravilnika) in da se aktivni uradniki poleg voznega razreda, ki jim pripada po členu 81 pravilnika, ne smejo poljubno posluževati tudi najnižjega voznega razreda. S tako določbo ni pomagano niti državnim nameščencem, ki jim je zbog slabega materialnega položaja onemogočeno voziti se v II. razredu pa če tudi samo za polovično ceno, niti državnemu zakladu, ki bo poslej pri večini uradnikov ostal brez dohodkov, ki so jih doslej od njih prejemale državne železnice pri uporabljanju III. voznega razreda za polovično ceno.

Sklicevaje se na predhodne točke naše spomenice

prosimo

predsedništvo ministrskega sveta, da blagovoli, bodisi v lastnem delokrogu, bodisi v sporazumu s finančnim odborom odnosno z dotičnimi resornimi ministrstvi

rešiti oziroma odrediti:

1.) da se priznajo od 1. septembra 1924 dalje vsem državnim upokojevcem in upokojenkam poleg osebnih in rodbinskih draginskih doklad, ki so ustanovljene z uredbo o draginskih dokladah z dne 8. oktobra t. l.

(Sl. Nov. br. 236, pril. XLIX, z dne 15. oktobra t. l.) tudi še stanovanjske doklade in sicer v izmeri kakor jo določata čl. 21. in 22. zakona o draginskih dokladah z dne 28. februarja 1922 (Sl. Nov. br. 54 z dne 10. marca 1922) in da se izenačijo vse kronске penzije z dinarskimi, t. j. da se vse penzije, ki se izplačujejo v kronah, avtomatično in al pari izpremene v dinarje;

2.) da se analogno kot za invalide še do 1. januarja 1925 zagotovi potreben kredit za izplačilo razlik med prejšnjimi in novimi osebnimi prejemki aktivnim državnim nameščencem;

3.) da se z rešenjem min. sveta zaščitijo olajšave glede najemnine stanovanjskih prostorov vseh aktivnih in upokojenih drž. nameščencev od 1. januarja 1924, t. j. od dne, ko preneha veljavnost zakona o stanovanjih z dne 30. decembra 1921 (Služb. Nov. br. 41 z dne 23. februarja 1922, prilog VII—1922), pa vse dotlej, dokler ne bo gmočno vprašanje drž. nameščencev definitivno urejeno;

4.) da se uvrstita mesti Ljubljana in Maribor v prvi krajevni draginski razred in

5.) da se pravilnik o voznih olajšavah na železnicah o drž. eksploataciji, izpremeni tako, da bodo imeli uradniki glavnih skupin I. in II. kategorije pravico do polovične vožnje tudi v najnižjem voznem razredu in da se stalna ugodnost polovične vožnje z istimi pravicami do uporabe najnižjega voznega razreda zagotovi tudi vsem državnim upokojevcem in upokojenkam.

Naše novine prosimo, da to spomenico po možnosti ponatisnejo.

Košačan:

Skupščinske volitve in uradništvo.

Volitve v narodno skupščino so prišle nenadoma. Vsak, ki je prežet prave ljubezni do nove države in goreče želje, da bi se čim preje eliminirali plemenski in politični boji, je namreč pričakoval, da se na vsak način ohrani skupščina in najde najprimernejši način za rešitev vladne krize. Mnogi, ki sovražijo bratomorni boj, ki zadržuje politično in gospodarsko konsolidacijo, so celo mislili, da se vzpostavi v interesu pomirjenja duhov in uspešnejšega skupščinskega dela nevtralna uradniška vlada. Ta bi imela izvršiti po opravljenem daljšem — ali pa tudi krajšem delavnem programu i skupščinske volitve, seveda v miru in brez nepotrebnih stroškov.

No, to se ni zgodilo in volitve imamo, volitve, ki bodo požrle na postavnih in zlasti na nepostavnih izdatkih (za volilno agitacijo) ogromne, ogromne milijone. Lahko trdimo, da bi se domala s tem denarjem mogla izplačati znana razlika na uradniških prejemkih.

Pa volitve imamo in uradnikom se bo odločiti, kako bodo volili. Vabile nas bodo vse stranke in obetale hribe in doline — pred volitvami. Res, ločiti moramo med strankami, ki so uradništvu bolj in med onimi, ki so mu manj naklonjene. *Nepobitno dejstvo pa je, da so tudi državnim nastavljenecem naklonjene stranke zanje doslej le malo, malo storile.* Uradnik je danes, dasi pomeni stebber države, slabši od ročnega delavca in sedaj na zimo bi bilo treba nabaviti živila, drva in toplejšo obleko — izročen naravnost gladovanju in prezebanju. Toda ne da se mu niti postavnih prejemkov.

Kdaj bo boljše? Nič preje, dokler ne prestane biti uradništvo privesek raznih političnih strank in se postavi na lastne noge in dobi lastne zastopnike v — narodni skupščini. Mi smo res bedaki, da tega do danes še ni-

smo izprevideli. V glavnih mestih naše kraljevine in tudi po deželi imamo z učitelstvom toliko volilcev, da bi lahko dobili 50—60 poslancev v celi državi. Z nami bi volili mnogi zasebni nastavljenec. Seveda, voliti bi morali večinoma vpokojene tovariše — mnogim aktivnim uradnikom so zaprli iz prozornih razlogov vrata v parlament — ali pa druge osebe, ki bi dale primerno jamstvo.

Za izvedbo take akcije že pri teh volitvah nedostaja časa, vnaprej pa je z vsem potrebnim delom pričeti pravočasno. Vendar pa naj bi uradništvo poskusilo ev. že pri teh volitvah z lastnimi kandidati v Ljubljani, Zagrebu in v Beogradu. V ostalem pa bo vsak volil, kakor mu narekuje njegovo politično prepričanje, njegova vest in skrb za srečnejšo bodočnost naše države. Ta in oni pa bo, nezadovoljen, sploh izostal.

Splošna uradniška kreditna zadruga.

V »Činovniškem Glasniku« z dne 15. novembra je natisnjen načrt pravil »Splošne uradniške kreditne zadruge«. Gospod V. Vujnović je napisal tem pravilom v isti številki kratko pojasnilo. Na lanski skupščini Saveza nabavljalnih zadrug je bil izvoljen ožji odbor z nalogo, da izdela pravila velike kreditne zadruge za vse državne uslužbence v naši državi. Ožji odbor je dovršil sedaj svojo nalogo in prosi vse, ki se zanimajo za stvar, da načrt pravil dobro preštudirajo in da pošljejo svoje predloge za izpremembo ali izpopolnitev določb Savezu nabavljalnih zadrug. Kreditna zadruga, ki bi dajala posojila poedinim Nabavljalnim zadrugam državnih uslužbencev, zadržnikom in nezadržnikom, samo da so državni uslužbenci, bi se lotila, ako bi bilo dovolj močna, tudi rešitve stanovanjskega vprašanja državnih uslužbencev.

V naslednjem prinašamo načrt pravil z željo, da bi jih slovenski državni uslužbenci dobro proučili in povedali potem svoje mnenje.

Pravila splošne uradniške kreditne zadruge. Ime, sedež, število članov in trajanje zadruge

Čl. 1. Na podlagi omejene obveze članov se ustanavlja zadruga z imenom: Splošna uradniška kreditna zadruga.

Sedež zadruge je v Beogradu, a njen delokrog se razprostira na vse področje kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev, na vse državne uradnike in službenike in na vse ostale osebe, našete v čl. 3., točka 1.

Število članov je neomejeno, doba trajanja zadruge ni odredjena.

Namen.

Čl. 2. Namen zadruge je:

1.) Da širi in propagira med svojimi člani smisel za štedenje; 2.) da sprejema od svojih članov in nečlanov denar za štedenje; 3.) da daje svojim članom posojila pod najbolj ugodnimi pogoji; 4.) da pomaga delovanju Nabavljalnih zadrug državnih uslužbencev in njihovemu Savezu, kakor tudi delovanju drugih združnih ustanov državnih uradnikov in službenikov, ki so njeni člani, tako da jim daje posojila v denarju, ali da sodeluje z njimi pri vseh onih poslih, ki jih vrše zadruga na korist gospodarskega in kulturno-socijalnega napredka svojih članov (državnih uradnikov in službenikov); 5.) da izvršuje po potrebi nabave za svoje člane; 6.) da pomaga pri gradnji cenih in higijenskih stanovanj za svoje člane in da sodeluje pri gradnji cenih in higijenskih stanovanj z drugimi združnimi ustanovami državnih uradnikov in službenikov; 7.) da organizira vse vrste zavarovanj; 8.) da organizira posebne sklade, iz katerih bi se ustanovljale in vzdrževale različne socijalno-humane in

higijenske ustanove v korist članov; 9.) da v svoje svrhe zaključuje povoljna posojila, v kolikor jej primanjkuje lastnih sredstev; 10.) da napram vsakomur zastopa interese svojih članov.

Članstvo.

Čl. 3. Član zadruga je lahko:

1.) Vsak državni uradnik in službenik in vsaka oseba, ki služi ali dela v državnih uradih ali podjetjih, ali ki prejema pomoč ali pokojnino od državne blagajne, kakor tudi rodbine državnih uradnikov ali službenikov (vdove in otroci) brez ozira, da li prejema od države pokojnino, pomoč, invalidnino ali ne, in končno vsak uslužbenec samoupravne edinice ali komore — in to vsi naštet, ako so člani katerekoli Nabavljalne zadruga državnih uslužbencev, ki je član Saveza nabavljalnih zadrug državnih uslužbencev v Beogradu. 2.) Vsaka Nabavljalna zadruga drž. uslužbencev, ki je član Saveza nabavljalnih zadrug drž. uslužbencev v Beogradu. 3.) Savez Nabavljalnih zadrug državnih uslužbencev v Beogradu. 4.) Zdrugačne ustanove državnih uslužbencev za gradnjo cenih in higijenskih stanovanj svojim članom (državnim uradnikom in službenikom), ki imajo najmanj 250 članov in od katerih vsi izpolnjujejo pogoje iz 1. točke tega člena. Zadruga vodi imenik svojih članov, v katerem je vpisan dan sprejema člana v zadrugo, število vpisanih deležev, dan, ko preneha članstvo. Ta imenik je vsakomur na vpogled.

Čl. 4. Osebe, našete v čl. 3., ki žele, da pristopijo kot člani zadruga, morajo potrditi najprej ta pravila in potem zaprositi pismo pri upravnem odboru za sprejem. Upravni odbor je dolžan, da reši prošnjo v 15 dneh. Odbor ne sme zavrniti prošnje za sprejem razen onih, ki so bili po čl. 10. izključeni iz članstva zadruga. (Konec prihodnjic).

„Hotel Slon“, Ljubljana
Moderno preurejeno kopališče, restavracija in kavarna
Centralna kurjava!

VESTNIK.

Uvažujte dejstvo gg. naročniki — zamudniki, da mora uprava plačevati tisk in vse druge potreščine sproti in nakažite danes Vam poleg naslova označeni ostanek na naročnici brez odlašanja. Kdor ima večji znesek in ga težko utrpel, naj poravna vsaj polovico ostanek pa drugi mesec. Zabeleženi zneski značijo vsoto, ki je po odbitku vseh plačil z dnem 31. decembra t. l. še na dolgu. Število naročnikov je zelo padlo, in če niti ti ne store svoje dolžnosti pravočasno, ni čuda, da se mora uprava vključ neprestanemu molenovanju za plačilo naročnine boriti s težkocami, ki jih komaj zmaga in ki morajo, če vsi zamudniki nemudoma ne poravnajo zaostankov, imeti le posledico, da je »Naš Glas« bil! Pokopali ga bodo ravno in edino le zamudniki, kojim bo pripadla žalostna vloga grobokopov edinega našega stanovskega glasila.

Uprava.

Društvo sodnopsarniških uradnikov in oficijantov sklicuje izredni občni zbor na 8. XII. t. l. ob 9. dop. v Justični palači, soba št. 28. s sledečim dnevnim redom: 1.) Poročilo blagajnika, 2.) Nadomestna volitev predsednika in nekaterih odbornikov; 3.) Slučajnosti. — Opozarjamo člane, ki še niso poravnali članarine za leto 1924. da to nemudoma store, ker sicer nimajo glasovalne pravice. Tovariše izven Ljubljane pa prosimo, da vpošljejo v kolikor se obč. zbora ne nameravajo udeležiti pooblastila.

Revizija pravilnika o znižanih voznih po železnici. Pravilnik, ki ga je pred kratkim izdalo ministrstvo za promet o znižanih voznih na državnih železnicah, je prinesel uradništvu I. kategorije in višjih skupin II. kategorije razočaranje, ker jim prepoveduje, da bi se vozili v III. razredu. Pri sedanjih mizernih plačah je pač olajšava, ki jo prinaša pravilnik s tem, da dovoljuje neomejeno število voženj aktivnim državnim službencem, postala iluzorna, ker sili uradništvo omenjenih kategorij, da smejo uporabljati le najdražji način

vožnje. Vsak bo raje kupil vozni listek III. razr. kakor pa da bi kupil polovični vozni listek I. ali II. razreda. Zlasti za uradnike turiste je ta določba hud udarec. Uredništvo je dobilo več dopisov iz krogov prizadetih s pozivom na naše strokovne organizacije, da takoj izposlujejo revizijo dotični določb pravilnika in sicer še pred novim letom, ko stopi pravilnik v veljavo.

Upokojeenci s polnimi službenimi leti. Državni uslužbenci, ki so bili reducirani odnosno vpokojeni s polnimi službenimi leti, ko je bil v veljavi že novi uradniški zakon z dne 31. julija 1923, imajo pravico do pokojnine po novem zakonu. V nekem konkretnem primeru je priznalo ministrstvo za kmetijstvo in vode uradniku s polnimi službenimi leti, ki je bil upokojen z drugimi reduciranimi uradniki, pokojnino po novih predpisih. Proti tej določbi ministrstva je vložila glavna kontrola tožbo na državni svet, ki je izdal sledečo razsodbo z dne 8. oktobra t. l., br. 31.581: »Ker je X. X. izpolnil zakonito število službenih let, mu pripada pokojnina po zakonu o činovnikih in ostalih državnih uslužbencih po izrečnem predpisu člena 239 II. odstavek. Ne more se odobriti trditve glavne kontrole, da dotičnik ni preveden in da mu zbog tega v smislu člena 243. Istega zakona pripada pokojnina po do takrat za njega veljavnem zakonu. Niti člen 239., niti kateri drugi člen imenovanega zakona ne postavlja pogoja, da bi morali biti uradniki, ki so dovršili zakonito število službenih let, prevedeni, upokojeni pa, da bi dobili penzijo po novem zakonu. Komisije določene po členu 226. omenjenega zakona niso bile dolžne ukrepati o uslužbencih, navedenih v drugem stavku II. dela člena 239. Te komisije so imele sklepati, kateri državni uslužbenci se še nadalje obdržijo v službi in prevedo po novem zakonu. To so torej uslužbenci, ki so sposobni za službo in katere so tudi morali prevesti. Med tem pa niso bili uslužbenci, katere je smatrala komisija za nepotrebne ali nesposobne za državno službo, prevedeni in z njimi se je dalje postopalo po členu 243., odnosno 239. imenovanega zakona. Komisije bi torej morale, držeč se zakonskih predpisov, imeti v vidu samo te dve skupini uslužbencev, med katere pa ne spadajo oni iz drugega dela, II. odstavka člena 239., ker določa sam zakon zanje izjemo. Na podlagi tu omenjenega in na temelju člena 17. in 34. zakona o državnem svetu in upravnih sodiščih, je četrti oddeljenje državnega sveta razsodilo: da se zavrne tožba glavne kontrole.«

Brezplačno zdravljenje v bolnicah. Po členu 112 uradniškega zakona imajo državni uradniki in njih družine pravico do brezplačnega zdravljenja v državnih bolnicah. Zdravijo se v prvem razredu uradniki I. in glavne II. kategorije, v drugem razredu uradniki pomožne in pripravljalne skupine I. kategorije ter uradniki II. kategorije ter uradniki II. kategorije v tretjem razredu pa zvaniki in služitelji. Z ozirom na to vest in na enako notico, ki smo jo objavili v prejšnji številki »N. Gl.« bi bilo dobro, da bi O. Z. v Ljubljani vprašala gospoda inspektorja ministrstva narodnega zdravja v Ljubljani, da imenoma navede one bolnice v Sloveniji, v katerih gre državnim uslužbencem brezplačno zdravljenje. To je potrebno, ker se je lansko leto oficijelno proglasilo, da bolnice v Sloveniji niso državne bolnice.

Zdravniških izpričeval ni treba kolkovati. »Poštni Glasnik« poroča: Generalna direkcija posrednih davkov je odločila, da so zdravniška izpričevala, s katerimi opravičujejo oboleli državni uslužbenci izostanek iz službe ali s katerimi prosijo bolniškega dopusta, oproščena od kolkovine. V vsakem takim izpričevalu pa mora izrečno stati, da je izostal uslužbenec iz službe zato, ker je bolan, ali pa, da prosi dopust v svrhu rekonvalescence. Če se preišče zdravstveno stanje državnega uslužbenca komisijsko na uradno zahtevo, je izdano izpričevalo tudi kolka prosto, če pa uslužbenec sam zahteva komisijsko preiskavo, potem mora biti zdravniško izpričevalo kolkovano z 20 Din.

Bolniško zavarovanje in državni uslužbenci. Pod tem naslovom je bil objavljen g. Albin Lajovic, ravnatelj meščanske šole v Trzinu v ljubljanskem »Jutru« članek, iz katerega posnemamo sledeče: »Od nekaj sem se zanimal za bolniško zavarovanje. Ko pa me je lansko leto obiskala bolezen, ki me je poslala v bolnico in druge neprilike ter mi prinesla čez 4000 Din »nepredvidenih« izdatkov, ki me tarejo in me bodo trli še precej časa, tedaj sem skušal najti vratca v bolniško zavarovanje. Posrečilo se mi je. Priglasil sem se pri tržiški poslovalnici bolniške blagajne in na podlagi § 13. točke a) kot prostovoljni član. Ta člen pravi:

Prostovoljno v smislu § 5. zakona o zavarovanju delavcev, se lahko zavarujejo pri pristojnih okrožnih uradih za zavarovanje delavcev zoper bolezni: a) osebe, ki so na podstavi § 7. zakona o zavarovanju delavcev oproščene dolžnosti zavarovanja zoper bolezen samo na podstavi ugodnega zdravniškega pregleda, ako nišo se ob pristopu dovršile 40. leta starosti. Prostovoljno zavarovanje zoper bolezen je pri osebah, omenjenih pod a) omenjeno samo na zdravniško pomoč in zdravlila, bakiško pomoč in na oskrbo v bolnici za člana in njegovo rodbino. Pravica do pomoči se prične prostovoljno zavarovanjem članom ob nezgodi z dnem, ko so plačali pri prispevek, ob bolezni čez 14 dni po vplačilu prvega prispevka, ob porodu pa čez 9 mesecev po tem vplačilu. Tako govori torej zakon. Na podlagi tega sem priglasil svoj pristop in čakal nekako pol leta na rešitev, ki pa je za državne nameščence velike načelne važnosti. Gotovo so se vršila posvetovanja na vse strani, ali naj se sprejme moja ponudba ali ne. Končno pa je zmagovalo mnenje, da se sme tudi državnega nameščenca sprejeti kot prostovoljnega člana in tako sem dobil v začetku julija t. l. odlok Okrožnega urada za zavarovanje delavcev v Ljubljani, datiran dne 16. junija 1924, opr. št. VIII. 24.474/23-5, s katerim sem sprejet kot prostovoljni član. Uvrstili so me v IX. mezdni razred in določili mesečni prispevek na 10.80 dinarjev. V slučaju bolezni imam kot vsak član moje družine pravico na brezplačno zdravniško pomoč, brezplačna zdravila in brezplačno bolnico, dalje pravico na poročniški prispevek, ki je prav izdaten in ničesar več. To je pa tudi zadosti. Pri zapisovanju zdravil ni zdravnik vezan na nikak pavalni tarif ali na cenejša zdravila, specialna zdravila in na specialno zdravljenje pa se dovoljuje od slučaja do slučaja. Če oboli otrok in če mu zdravnik predpiše poletno bivanje ob morju, tudi to lahko dovoli centralni urad. Mislim, da ni treba dosti računanja. Na prvi pogled vsak uvidi, da je tako zavarovanje za nas javne nameščence prava blagodat in ni treba še posebej priporočati, da se vpišemo vsi do zadnjega. Načelno je zadeva rešena, le od nas je odvisno, da se poslužimo prelepe ugodnosti. Pričujočo razpravo sem napisal na vsestranska vprašavanja, kaj in kako je z bolniškim zavarovanjem državnih nameščenec. Kdor se želi priglasiti, naj obišče podružnico okrožnega urada za zavarovanje delavcev v najbližnjem kraju, kjer naj priklasi svoj pristop. Tu dobi potrebne tiskovine in podrobna navodila, kako je postopati v slučaju obolevosti zavarovanca samega ali pa člana njegove družine, tu zve tudi vse potrebno radi zadržanika in bolnice. V nadi, da se večina javnih nameščenec zavaruje končam s pozivom: Pomagajmo si sami!

Uprava Glavnega Saveza državnih uslužbencev je imela v četrtok- 20. novembra, sejo, na kateri se je v glavnem razpravljalo o bodoči akciji, ker je dobil v zadnjem času Savez iz kroga državnih uslužbencev mnogo pritožb, da ničesar en ukrene. Poleg tega je uprava razpravljala o načrtu pravil nove uradniške kreditne banke. Načrt pravil je bil z nekaterimi izpremembami sprejet. Uprava je sklenila, da izda poziv za vpisovanje deležev.

OBJAVA.

Nabavljalka zadruga državnih uslužbencev in upokojecev v Črnomlju se je razdružila in prešla v likvidacijo. Upniki se pozivljajo, da prijavijo morebitne terjatve pri zadrugi do konca leta.

Črnomelj, dne 21. novembra 1924.

Likvidatorji.

Najcenejše stare in nove
PISALNE STROJE
kakor tudi vse potreščine pri
L. Baraga
Ljubljana Ljubljana
SELENBURGOVA UL. 6/1
Mehanična delavnica (popravljalnica)

Tovarna čevljev Peter Kozina & Komp. izdeluje odslej naprej tudi lahke damske čevlje ter čevlje za gospode najnovejše forme in najboljše kvalitete. Prodaja na malo: Ljubljana-Breg 20, Aleksandrova cesta 1., Prešernova ulica; Zagreb, Račkoga ulica 3.

Ign. Žargi „Pri nizki ceni!“
Sv. Petra c. št. 3

nudi
za Miklavža in Božič
cenjenim odjemalcem veliko izbrlo raznega perila, nogavic, rokavic, trikotaže in raznih damskih vol. jopic, dalje raznih zimskih moških in otroških potrebščin i. t. d.

Po priznani nizkih cenah.

Razširjajte
„Naš Glas“!

KOLESA
NAJBOLJŠA NUDI
J. GOREC
LJUBLJANA
PALAČA LJ. KRED. BNK

„SVEZLA“ d.d.
Ljubljana

Največja izbira vsakovrstnega elektrotehničnega materijala
Generalno zastopstvo svetovnih tovarn:

Hackethal, Hannover
H. Jacobi & Co., Wien
Dr. Ing. Schnerder & Co., Frankfurt a/M
Ringsdorff-Werke, Mehlum a/R.
Elektra, Begenz i. drug.

Velika in stalna zaloga vseh vrst električnih žic, žarnic, telefonskih aparatov, lestencev, krtack za motorje, inštal. materijala itd.

Zaloga avtomobilskega materijala kakor plašcev, polnogumijastih obročev i. dr.

Cene vsled dviganja dinarskega tečaja znatno znižane.

Gumijasto podlogo za postelje priporoča tvrdka

Henrik Kenda
LJUBLJANA

Mestni trg št. 17.

Fr. Kham

LJUBLJANA,

nasproti hotela „Union“

Najcenejši in najboljši nakup različnih delikates in špecerije
SOLIDNA in TOČNA POSTREŽBA

Priporoča se

I. CERNE

Ljubljana, Dunajska cesta 28

Zaloga pohištva in tapetništvo.

Priporoča se

modna trgovina

A. Šinkovic nasl. K. Soss

LJUBLJANA, Mestni trg 19.

Tovariši!

Priporoča se Vam trgovina s papirjem, pisarniškimi in šolskimi potrebščinami

K. Tilla nasl. A. Gruber

Ljubljana, Kongresni trg št. 8.

Prvovrstno blago in zmerne cene.

Perje in puh

C. J. HAMANN

Ljubljana, Mestni trg 8.

Anton Verbič, Ljubljana

Stritarjeva ulica

Delikatese

špecerija

Solidna postrežba, zmerne cene.

Najmodernejša kavarna restavracija in bar

„EMONA“

v palači Ljubljanske kreditne banke

LJUBLJANA

DUNAJSKA C.

Za obilen obisk se priporoča restavracija
JAN FIALA.

Oblačilnica r.z.z.o.z. v Ljubljani

Centralno skladišče in prodaja na debelo v palači „Vzajemne posojilnice“ na Miklošičevi cesti poleg hotela „Union“. — Prodaja na drobno tudi na Dunajski cesti št. 29 v hiši „Gospodarske zveze“.

Prodaja na obroke proti garanciji uradov.

Samo prvovrstni češki izdelki! — Pred nakupom si oglejte naše zaloge!

Manufakturna trgovina

FABIANI & JURJOVEC

Ljubljana, Stritarjeva ul. 5.

Priporočata se pri nabavi jesenskega in zimskega blaga. Vedno v zalogi perje in puh od najcenejše do najfinejše vrste.

Na obroke proti garanciji uradov.

F. Szantner, Ljubljana
Šelenburgeva ul. 1.

Špecialist za ortopedična in anatomska obuvanja in trgovca čevlji.

Ivan Jelačin, Ljubljana

Uvoz kolonijalne in špecerijske robe.

Tvrška ustanovljena leta 1888.

Solidna in točna postrežba.

L. Mikuš
Ljubljana, Mestni trg 15.

priporoča svojo zalogo
dežnikov in solnčnikov
ter sprehajalnih palic.

Popravila se izvršujejo točno in solidno

Josip Petelinc
Tvrška

Ljubljana, Sv. Petra nasip 7.

priporoča najboljšo šivalno stroje in kolesa, Gritzner, potrebščine za šivilje in krojače modno blago in galanterijo.

Pisalni stroj „IDEAL“ modela C
najmodernejšo konstrukcijo.

The Rex Co

LJUBLJANA, Gradisce številka 10.

Pred nakupom jesenskih in zimskih potrebščin oglejte si mojo krasno zalogo damskih in moških blagov, isto blago za damske plašče, velour, pliš, astrahan, žamet, tiftin in drugo modno blago. „Samo čehoslovaški in angleški izdelek.“ — Se priporoča modna manufakturna trgovina

Lingerjeva ul., Ljubljana

JANKO ČEŠNIK

Ljubljana, Stritarjeva ul.

Cene zmerne in znižane!

Proti jamstvu prodajam na obroke po navadni ceni.